

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ ЗА ЗАБОРОНУ ВЕЛИКИХ СТРАЙКІВ

Робітничка комісія палати репрезентантів прийняла 16 голосами проти 3 законопроект для заборони судом („інджонкшен“) таких страйків, як от загальний страйк телефонічних службовиків і робітників, який має розпочатися в понеділок 7 квітня. Є це перший законопроект в робітничих справах, який теперішній конгрес з республіканською більшістю має надію перевести правильною дорогою. Законопроект про недонущення платні „від брами“ перейшов не через робітничу комісію, а через правничу.

ЮНІЯ ВІДСТУПИЛА ВІД ПРОЦЕСУ ЗА ПЛАТНЮ ВІД БРАМИ.

Гончарська юнія з Мт. Клеменс, яка викликала рішення Найвищого Суду про право робітників домагатися платні „від брами“, відтягнула свій процес, який опинився у Шестім Апеляційнім Дистриктовім Федеральнім Суді в Синсинаті, Огайо. Юнія прогнала процес в нижчій інстанції, бо суд рішив, що позовники процесуються за надто малу суму, щоб нею міг суд займатися. Після того відклик пішов до Найвищого Суду, але Найвищий Суд завернув справу до Апеляційного Суду, звідки юнія тепер його відтягнула. Між тим повинь процесів за платню „від брами“ досягнув претенсій у висоті п'ять бльйонів доларів.

ЛУІСОВІ ЗАКИДАЮТЬ ЗАНЕДБАННЯ БЕЗПЕЧЕН- СТВА МАЙНЕРІВ.

Конгресмен Алберт Л. Рівс з Мизурі заявив у палаті репрезентантів, що голова майнерської юнії джан Л. Луїс не може доказати, наче б він дбав про безпеченство життя шахтарів, хоч він зарядив односторонню жалобу по смерті 111 шахтарів, що згинули в вугільній шахті в Сентралії, Іл. Рівс теж заявив, що жалоба не є справжньою жалобою, а радше закритим страйком для насмішки над рішенням Найвищого Суду, що страйк проти уряду є незаконний. Рівс доводить, що Луїс мав у своїх руках звіт про федерального інспектора ще з минулого листопада про небезпеченство в копальні в Сентралії, однак не домагався її замкнення. Луїсові, як казав конгресмен, йде більше про його престиж ніж про справжній добробут робітників і тому вже час, щоб вивести на денне світло способи визискування недолі робітників для заспокоєння особистих амбіцій.

ПЛЯНОВАНІ ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА.

Зогляду на важливі справи, які президент мусить вирішувати щоденно в Білому Домі під теперішню пору, президент Труман відкликав свою промову, яку мав виголосити 8 травня у Клівленді, в стейті Мисисипі. Зате він виголосить інші заповіджені промови, а це: в найближчу суботу під час обіду у дні Джеферсона у Вашингтоні, на якому збираються визначні провідники Демократичної Партії з цілого краю. Другу промову виголосить президент у Нью Йорку 21 квітня з нагоди обіду пресової агенції „Асошіейтед Прес“, а третю промову дня 17 червня в університеті Принстон, коли то цей університет надасть йому почесний докторат. Промови будуть слухати сотні делегатів від університетів цілого світу, які зідуться на кінцеве свято двістатітнього ювілею університету Принстон.

БУРЯ ПЕРЕЩОДИЛА ВІДТЯГНЕННЮ ВОЯКІВ З ІСЛЯНДІ.

На підставі умови з урядом Ісландії Америка мала відтягнути своїх 500 вояків і вивести їх домів 28 березня. Однак зогляду на бурі, які паліють на Атлантийськй океані, військовий департамент прирізнув їх евакуацію. Вони вийдуть з Ісландії аж 8 квітня на підставі нових плянів.

НОВА ПОВІНЬ ПІДРОБЛЕНИХ ГРОШЕЙ.

Голова Тайної Служби („Сікрет Сервіс“) Дж. Дж. Малоні, заявив перед сенатською бюджетовою підкомісією, що різного роду спекулянти повернули знову до підроблювання американських грошей, бо вже не можуть провадити підроблювання пайкових значків. Малоні звернув увагу на підроблювання банкових нот у висоті від 5 до 500 доларів. Під час війни важко було оперувати фальшивикам грошей, бо вони не мали доступу до паперу, металів, знаряддя й інших потрібних матеріалів.

ВІДНОВЛЮЮТЬ ГОВЕРНОРС АЙЛЕНД.

Острів Говернорс Айленд, який лежить у гирлі ріки Гудсону коло Нью Йорку, буде переміщений впродовж найближчих 15 років у модерну квартиру Першої Армії.

Годиться відступити справу Греції Об'єднаним Державам, якщо вони дадуть собі з нею раду

Сенатська комісія закордонних справ прийняла тимчасово поправку до законопроекту для асигнування \$400,000,000 на допомогу Греції й Туреччині у їх обороні проти комуністичного походу. Поправка змагає до цього, щоб дати спромозі Об'єднаним Державам перейняти на себе оборону цих країн, якщо ця організація буде почуватися на силах це зробити. Ця поправка є на ділі поправкою до проекту сен. Ванденберга, який беззастережно відступав цю справу Об'єднаним Державам, якщо вони заложили б свій спротив.

ТАФТ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІДТЯГНЕННЯ КОНТРОЛІ НАД АТОМОВОЮ БОМБОЮ З ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Зогляду на неприйнятність становища Советів в Об'єднаних Державих в справі плану Злучених Держав для міжнародної контролі атомової бомби, сенатор Роберт А. Тафт зажадав відтягнути теперішній американський план з Об'єднаних Держав і придумати інший. Тафт протівиться теж одобрінню Дейвіда Е. Лілієнта головою Федеральної Комісії Атомової Енергії і чотирьох інших її членів. Він хоче повернути контролю над атомовою силою військовій комісії. Тафт є головою комісії для укладання політики Республіканської Партії у сенаті.

ЗАКИДАЄ РОСІЯ САВОТАЖ В ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВАХ.

Ерик Джансон, президент Товариства Філантроніх Підприємств і недавній президент Торговельної Палати Злучених Держав, виголосив у Філадельфії промову про працю Об'єднаних Держав. У ній він заявив, що Росія веде в Об'єднаних Державих „політику обструкції й неспівпраці“. Він характеризує цю советську роботу як таку, що „стоїть під знаком експанзивності, агресії і вмишування у справи інших держав“. Через підкопування поваги і через тактику провокації Росія так ослабила Об'єднані Держави, що вони тепер не мають сил допомогти Греції й Туреччині. Така тактика Росії видигає питання, чи Росія хоче світового ладу, чи світової революції, додав Джансон. Коли Джансон згадував про угодовство Америки супроти Росії, він заявив, що угодовство на словах не доводить до цілі, як це показалося на прикладах з Німеччиною й Японією.

КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ

ОБГОВОРЮВАНО СПРАВУ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРОВІЗОРИЧНОГО УРЯДУ В НІМЕЧЧИНІ. СОВЕТИ НАМАГАЮТЬСЯ ВСТАНОВИТИ КОМУНІСТИЧНУ ВЛАДУ ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ НЕ ДОПУСКАЮТЬ.

Москва, 2. квітня. — Після того, як Рада міністрів закордонних справ прийняла „чотири пункти“ Бессона з метою нормалізації відносин з Німеччиною, советський міністер Молотов відкинув ці пропозиції, сесії пропозиції, щоб організувати в советській зоні Німеччини комуністичний „фронт єдності“ піднести до центрального провізоричного уряду. Англія і Злучені Держави не погоджуються на це, домагаючись застосування там західно-демократичних принципів. Французький делегат зі свого боку змінює своє дотеперішнє негативне становище щодо встановлення центрального німецького управління та заявив, що Франція погодиться на британські пропозиції, але домагається насамперед визначення кордонів Німеччини та задоволення французьких домагань. Перед закінченням сесії ще більше виявилися протиріччості між Советським Союзом і західними союзниками. Совети далі домагаються централізації Німеччини, а західні союзники обстоюють свою думку про федеральний зв'язок німецьких країн. Найзапекліші дебати вивалялись тоді, як советський представник домагався включення „демократичних партій, вільних робітничих союзів та інших антифашистських організацій“ до провізоричного уряду, що його в британському плані називається „німецьким репрезентативним тілом“. Америка, як відомо, пропонує створити „Німецьку Національну Раду“, в склад якої входили б голови локальних урядів поодиноких німецьких країн. Не винесено жодного кінцевого рішення.

АМЕРИКА РЕДУКУЄ СВОЇ ВІЙСЬКА В КИТАЮ.

Москва, 2. квітня. — Секретар стейту ген. Маршал повідомив сьогодні окремим писмом советського міністра закордонних справ Молотова, що американські збройні сили в Китаю будуть зредуковані з дня 1-го червня до 6,180 осіб. Це писмо було вислане на підставі порозуміння чотирьох міністрів про винищення інформації про виконання постанов щодо Китаю з 1945 року.

ПОБАЖАННЯ ЗАКОРДОННИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ В МОСКВІ.

Москва, 2. квітня. — Соломон А. Лозовський, керівник советського інформаційного Бюро, запропонував сьогодні закордонним кореспондентам, щоб вони виявили свої побажання щодо їх праці під час побуту в Москві. Перше побажання закордонних кореспондентів було: інтерв'ю зі Сталіним. Лозовський відповів: „Що залежить від нас в інформаційному Бюро, ми зробимо. Але що відноситься до Сталіна, то це залежить від Сталіна“. До дальших побажань належали: інтерв'ю з Молотовом, з маршалом Соколовським, Мікояном та іншими советськими державними і військовими діячами, а далі: поїздка до Сталінграду, звіднення колгоспів, фабрик, редакцій і т. п.

БРИТАНІЯ РІШЕНА ЗАДЕРЖАТИ СВОЇ ПАЛЕСТИНСЬКИЙ МАНДАТ.

Лондон, 2. квітня. — З авторитетних джерел сьогодні повідомили, що Велика Британія, яка недавно сама запропонувала зробити справу Палестини предметом нарад надзвичайної сесії Загального Зібрання О.Д., рішена задержати свій мандат над Палестиною та відкинути всілякі рішення О.Д., яке не покривалося б з цєю вимогою; підреслівачи, що О.Д. можуть тільки пропонувати, але не видавати рішення в цій справі. Це означає, що Велика Британія властиво в нічому основному в справі Палестини не уступила.

НА ШЛЯХУ ДО НАЛАДНАННЯ ПОЛЬСЬКО-ВАТИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН.

Варшава, 2. квітня. — Перед кількома днями вернувся з Риму до Варшави Ксав'єр Прушинський, незалежний католик та приятель і Ватикану. І теперішнього польського уряду. Його одна місія до Ватикану вже закінчилася неуспіхом. Проте у варшавських урядових колах підкреслюють бажання налагодити взаємини з Ватиканом. Прушинський вже тепер іменованний уповноваженим міністром і тепер знова має виїхати до Риму на переговори з Ватиканом. В тому самому часі буде там теж кардинал Сапега.

ЗА КУЛІСАМИ О.Д.: ПОЛЯК ГУСТАВ ГОТТЕСМАН І УКРАЇНЕЦЬ К. Л. ВОЛОХОВ ТЕЖ ПРИ ТОМУ.

Лейк Соксес, Н. Й., 2. квітня. — Інтереса „галопіючіша“ історія трапилася у зв'язку з Балканською Провізоричною Комісією О.Д. В американській пресі надруковано цілий ряд критичних заваг щодо складу і настановлення поодиноких членів секретаріату О.Д., придленого до Балканської Комісії. Насамперед відкинуто їх про-комуністичне настановлення і сторушність. При цьому сказано дещо теж про особисті прикмети придлених секретарів. Вашингтонський кореспондент Джозеф Алсон напр. твердить, що британський член комісії Р. Т. Вілдер застав недавню польського делегата М. Готтесмана на половину у віки його спалити та „зайнятого справою, яку було б важко вижити без заклопотання“. Голова секретаріату О.Д. придленого до Комісії протогосня спростовує, що історія з польським Готтесманом (Божим чоловіком) мусіла бути галопіюча, або звичайний обчереження. При цій нагоді теж виявилось, що британський представник, не подаючи причин, не хотів погодитися на окреме призначення „українського“ члена секретаріату Аркадія Волохова.

РАДА БЕЗПЕКИ ВІДДАЛА ОСТРОВИ НА ПАЦИФІКУ ПІД ПРОТЕКТОРАТ АМЕРИКИ

Лейк Соксес, Н. Й., 2. квітня. — Рада Безпеки О.Д. сьогодні одноголосно ухвалила признати протекторат Злучених Держав над бувшими японоськими островами на Пацифіку. Після того, як американський представник Ворен Р. Остин заявив, що він радше цілком відкине свою пропозицію, чим мав би включити до неї застереження і вимоги інших, на які Злучені Держави не можуть погодитися, Рада прийняла американський план без суттєвих змін. Відкинено британську поправку до цього плану, на підставі якої всі громадяни О.Д. мали б мати однакові торговельні права на цих островах та советську пропозицію, щоб змінити ці встанови про американський протекторат могла переводити сама Рада Безпеки без відома і згоди Злучених Держав.

ВИСТУП ГЕНЕРАЛА ДЕ ГОЛЯ.

Париж, 2. квітня. — Керівник французького визвольного руху за час війни і перший президент Франції після її звільнення від німців ген. де Голь виступив у неділю з промовою на військовій параді в місті Бруневал. Промова де Голя так схвилювала французького прем'єра Рамадіе, що він в понеділок поїхав 150 миль автом, щоб поговорити з генералом. Тема і перебіг розмови доки невідомі, але вважають, що прем'єр хотів перемовити де Голя, щоб він здержався від дальших подібних виступів. Інші приписують шим відвідинам велике політичне значення.

СОВЕТСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ВИЖДЖАЄ З ГРЕЦІЇ.

Атени, 2. квітня. — Советський амбасадор в Атеніх, адмірал А. Родіонов, вижджає з Атен до Москви, на залик свого уряду, як повідомлено сьогодні. Ніхто не може дати точнішого вияснення цього наглого виїзду советського представника, але здогадуються, що він може бути у зв'язку з бажанням советського дипломата оминати в той спосіб обов'язок прийнятності на похоронах короля Юрія II, та на коронації Павла I.

ВИГАНЯЮТЬ ГАБСБУРГІВ З АВСТРІЇ.

Відень, 2. квітня. — Австрійський уряд доручив сьогодні архидукам Юрієві Сальваторові та Марії Валерії Габсбургам негайно опустити країну. Міністер внутрішніх справ заявив, що „вони не мають легального дозволу на побут в Австрії, ані не можуть доказати своєї австрійської національності“.

ОДНОДЕННИЙ СТРАЙК НІМЕЦЬКИХ ВУГЛЕКОПІВ.

Ессен, Німеччина, 2. квітня. — Понад 500 представників німецьких вуглекопських юній, не зважаючи на британську пересторогу, що це може тільки пошкодити їм самим і німецькому народові, рішили сьогодні одноголосно проголосити на завтра ододенний страйк 300,000 вуглекопів Рурщини. Страйк має бути демонстрацією проти малих харчових приділів. В інших місцевостях продовжуються вуличні демонстрації на тому самому тлі.

ПРОЕКТ БРИТАНСЬКО-СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ.

Лондон, 2. квітня. — Тут виготовлено та переслано до Москви проект британсько-советського союзу, що мав би послужити базою переговорів, — повідомлено сьогодні. Цего конкретного проекту бажав собі теж Сталін у недавній розмові з міністром Бевином.

ЮГОСЛАВСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ В МОСКВІ.

Москва, 2. квітня. — Сьогодні тут приїхала делегація високих державних представників Югославії, з метою поробити останні заходи, щоб дістати австрійську Каринтію та 150,000,000 доларів воєнного відшкодування від Австрії.

НІМЕЦЬ КРИТИКУЄ АМЕРИКАНЦІВ.

Берлін, 2. квітня. — Баварський міністер хліборобства виголосив в Мюнхені промову, в якій критикував американсько-британську господарську політику в Німеччині та знова виявив антисемітське настановлення.

ЗАСУДИЛИ ВБИВНИКА 4 МІЛЬЙОНІВ ОСІБ

Варшава, 2. квітня. — Тут засуджено сьогодні на кару смерті через підвищення німця Рудольфа Геса, якому доказано вину за вбивство 4 мільйонів осіб в таборі в Освенцімі. Гес признався, що убив „тільки“ два мільйони.

ЩЕ ОДНА ПОРАЗКА КИТАЙСЬКИХ ЧЕРВОНИХ

Нанкінг, 2. квітня. — Сьогодні офіційно повідомлено, що урядові війська здобули від комуністів місто Тайан та розгортають дальшу акцію, з метою відтяти комуністів на південь від Жовтої Ріки в провінції Шантунг.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:
Початкова ціна три центи.
На рік \$7.00
На шість місяців \$3.75
На три місяці \$2.00
В Державі Контракт Закордонно:
На рік \$10.00
На шість місяців \$5.25
На три місяці \$2.75
Ціна з понеділка (з англійською
Частинкою):
На рік \$2.50
На шість місяців \$1.50
На три місяці \$1.50
За оголошення редакції не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year \$7.00
Six months \$3.75
Three months \$2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year \$10.00
Six months \$5.25
Three months \$2.75
Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):
One year \$2.50
Six months \$1.50
Three months \$1.50

ЗА КРАЩУ ОХОРОНУ МАЙНЕРСЬКОГО ЖИТТЯ

Нема сумніву, що й влада відповідає за смерть 111 майнерів, що загинули в вугільних шахтах в Сентралі, Іліной; і то стейтсва, як і федеральна, а в першу чергу остання, бо саме федеральних охоронних заряджень у шахтах не виконують. Пані Рузвельт, що добре обізнана з державним апаратом у Вашингтоні, пишучи про цю майнерську трагедію, звертає увагу, що федеральний уряд не може перевести як слід контроль, бо конгрес не хоче призначити на це відповідних фондів. Вона радить натискати на конгресменів, щоб вони припилювали цей справу. Трагедію розслідує тепер сенатський комітет і те, що він знайде, буде притокою до дебат у конгресі. Іде тепер про це, щоб хоч тепер не скінчилося на дебатах, хто завинив, бо найважливіше, щоб повести справу так, щоб цього роду трагедії не повторилися. Правда, з майнами є так як з авіацією, що ледви, чи можна знайти повну безпеку, але можна бодай забезпечитись в такий спосіб, як це передбачає наука і техніка. На здійснення цього треба натискати загальною опінією. Без твердої руки уряду справжнього поліпшення охорони життя майнерів не буде і, як каже Джан Луїс, трагедія в Сентралі скоро забудеться і все буде далі по старому.

Та коли ми вже при Луїсі, то й про нього вартує сказати окреме слово. Треба признати, що в минулому Луїс заслужився теж і в справі охорони майнерського життя. Однак тепер, як згадує один з робітничих коментаторів, він живе здалека від майн, хоч повинен їх час від часу відвідувати і переконуватись, де й яка є загроза та підняти завчасу громадську опінію проти тих, що з матеріальних чи інших зглядів легковажать собі майнерським життям. Джан Луїс, кажеться далі, прийшов на місце Джана Мичела, що жив весь час з майнерами, побираючи як їхній провідник \$60 тижнево. Луїс, наступник Мичела, живе у Вашингтоні, Алексендрії чи деінде, як який магнат, побирає титулом платні й видатків біля \$1,000 тижнево та зайнятий тепер більше політичними махінаціями, щоб стати в провіді цілого робітничого руху, ніж поправою долі робітництва, чи охороною майнерського життя. Як би він зрезигнував дещо зі своєї особистості пихи та кар'єри, тоді й краще було б для майнерів і робітництва взагалі, бо мав би тільки їх добро на оці, а не свою амбіцію.

Так є з Луїсом, але робітнича справа, а в нашому випадку охорона майнерського життя, мусять стояти вище симпатій чи антипатій до Луїса чи іншого робітничого провідника. Заряджена Луїсом жалоба по 111 загинувших майнерах в Сентралі може бути теж і його політичним порухом, проте сама вона є річчю гідною з чуттєвого згляду. Однак практична користь буде тільки тоді, коли будуть обов'язково пороблені всі можливі заходи у всіх копальнях, щоб такі трагедії як в Сентралі не повторились. Ця трагедія повинна дати притоку до федеральної перевірки теж й усіх заводів, у яких життя робітника виставлене постійно на небезпеку.

Ол. Луговий.
Права застережені.

Дажбожі Внуки
I.
НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОЇМИ

4)

Винісши десь з глибини будинку сміття, дівча, певно дочка господарів чи власників, вешталася ще то за тим, то за цим, хрупала яблоко. Потім, з мітлою в руках спрямувалося до виходу, напевно бажало замести хідник перед будинком. І відступило, разом з червонішми. Її волоски ямент засвітилися чимось неземним, втішно, захоплено. В дверях загорів їй дорогу ще безусий, високий трохи не шість стій, молодик. Перевинчав дівчину більше чим на

пів голови. На нього вдарив поглянувши — дівчина гірше ще почервоніла. Захиталася, мусіла спертися об прилавок, впадала б інакше. Щось про себе шептала, наче б молилася. Можливо, засоромилася так своєї праці. І в очі молодика, мрійливого замислених, великих, темно-сірої барви заблало здивування, замигали ласкаві огники. Здавалося, що обоє вони зустрічаються вже не вперше. Надто засоромлене дівча знов звелю на прибулого очі. Зустріло його зрі, та кож засоромлений, змішаний,

Советська загроза Туреччині

Під час дискусії над допомогою Близькому Сходу для сприяння експансії Советів лівну частину часу присвячено загрозі Греції з боку комуністів і Советів. Справі Туреччини присвячено одно тайне засідання сенатської комісії закордонних відносин і з нього ще не оприлюднено ніякого комунікату. Згадаймо лише, що протокол з засідання буде оприлюднений після того, як американський посол у Туреччині поробить деякі поправки.

У міжчасі вашингтонські кореспонденти подали цінні вісті про відношення Советів до Туреччини з нагоди переслухання у конгресових комісіях, не подаючи джерела цих інформацій. Подали лише загально, що вісті походять з урядових звітів американської розвідки служби.

Не зважаючи на джерело, з якого ці вісті походять, вони вказують на загрозу, яка зависла над Туреччиною з боку Советів. Про цю загрозу писали свого часу загально, коли Америка була зайнята війною проти Японії. Тоді, на підставі звідомлень, Совети хотіли заскочити світ доконаним фактом, тобто хотіли опанувати Туреччиною і, очевидно, занувати над Дарданелами.

Вісті, які саме тепер стали доступні кореспондентам, вказують на способи, якими Совети хотять дійти до опанування Туреччиною, а з цим і опанування цілого Близького Сходу, проти чого саме звертається вістрі американської нової політики, започаткованої президентом Труманом 12 березня.

У зв'язку з цим інтересні такі дані:

Дня 10 серпня 1941 року, отже в самих початках війни, коли то Совети старалися придбати собі приятелів по всіх усядах, Москва склала декларацію, що вона „готова скрупульозно зберігати територіальну цілість Турецької Республіки“. Однак це не перешкодило Советам вивести 19 березня 1945 р. договір про приязнь між обома державами заключений в 1925 р. і зажадати від Туреччини відступити Советам околицю Карс-Ардаган у розмові Молотова з турецьким послом в Москві дня 7 червня 1945. Ці землі були признані частинною Туреччині на підставі миру в Берліні в 1878 р., однак Росія затримала їх до закінчення якого окупу, але окремим договором між Советами й Туреччиною, заключеним в Москві 16 березня 1921, ця околиця прийшла під остаточне виключне володіння Туреччини. Зараз після домагання Советської Росії з 7 червня виставила Советська Вірменія свої претенсії до о-

колиці Карс, Ерзурум, Ван і Трабзон і зажадала віддати їй цих земель 1 лютого 1946. Потім, 26 лютого 1946, зголосила свої домагання ще штучно признана Москвою на іранських державних землях Советська Азербейджанська Республіка і зажадала земель в околиці Ардаган, Гіресум і Трабзон. Інтересне, що оця нова „республіка“ не мала ніякої влади, а вже ждала відступлення територій на підставі права зперд 2,000 літ, хоч в 1918 р. ново створена Народня Азербейджанська

Республіка в умові з Туреччиною зрезигнувала з усіх претенсій до цих околиць в заміну, коли Туреччина признає незалежність Азербейджану від Росії.

Всі ці згадані землі потрібні Советам, щоб після їх зайняття добитися поступенно доступу до Перського Заливу і до Дарданелів. З Ірану, через який прямувала Росія дійти до заливу, усунули Росію Об'єднані Держави, а тепер Америка пробуює спинити Росію від зайняття Дарданелів при допомозі Туреччини, яка вважає що російській експанзії агресією, зверненою в першу чергу проти неї.

Микола Чубатий.

Американська преса заговорила про Україну

Всі тямимо ці воєнні літа, повні похвальних слів в честь советського союзника, його партизанів, його організаційної справності та упорядкування національних відносин. В цілій американській пресі приймалося тоді майже без винятку тому про етнічну демократію в Советах, себто про рівність та справедливість трактування всіх національностей. Хоча Совети вже тоді були загарабли Західну Україну, Фінляндію, потім балтійські держави, все це їм дарувалося. Катинський масакр польських старшин зараховувалося постійно на рахунок німців, а про масакру українців в часі відступу червоних з Західної України ніхто й слухати не хотів.

Згадати одним марним словом про українську справу ніхто не думав та немов боявся, щоб не образити червоного союзника. Появлялися, правда, статті й про українців, але все або як про лояльних советських громадян, або як про прихильників нацизму. Появлялися американська преса, звичайно добре поінформована про український визвольний рух, волила мовчати. Це на українців робило пригноблююче враження, що по двадцятиріччя роках визвольної ідейної боротьби про Україну тепер менше знають ніж 25 років тому.

Та вже тоді для критично думуючих людей було очевидним, що ця генеральна мовчанка про Україну це тільки тактична мовчанка, викликана вимогами часу та інтересами Америки, а саме, щоб українською справою, найбільше дражливою для росіян, не викликувати злої крові у червоних союзників. Можна було припускати, що коли проминуть медові місяці американсько-советського Союзу і в Америці стануть говорити про Советську Росію іншою, більше правильною мовою, тоді напевно преса стане теж

писати й про Україну. Так воно й сталося.

Від воєнної співпраці союзників проминуло вже майже два роки. Американсько-советські відносини набрали характеру шоденного реалізму. Совети спали в публічній опінії з лядстаду героїчного союзника до тої ролі, на яку вони заслужують: до ролі брутального завойовника, перед яким треба боронити світ, щоб себе оборонити.

Становище большевників до американської і британської політики після війни заставило теж американську пресу зайняти критичне становище, а навіть неприхильне становище до Советів. Аж тоді в пресі почали появлятися репортажі з Москви, що реферували про чистку в Україні, про недовдоволення населення тощо. Писалося вже за советською пресою й про чистку в Україні на тлі українського націоналізму та про прямування до самостійності. Статті про Україну ставали шораз частіші, а що цікавіше, шораз більше докладно поінформовані про Україну та її національні прямивання.

Інформації про Україну почали прибирати прихильний для визвольної боротьби українського народу тон і аж в перших днях березня 6. р. ми дізналися того, що давно повинно було статися. Нью Йорк Таймс, найбільше впливовий шоденник у цілому світі, в одній із своїх редакційних статей заговорив про Україну та її боротьбу за визволення проти московської тиранії.

Автор статті навізав до недавнього призначення Лазара Кагановича генеральним секретарем комуністичної партії в Україні з ціллю залізною мітлою вимести український націоналізм, що мимовсім переслідують як пелікан з попелу постійно відроджується та зганяє сон з повік членів Політбюро. Україна є

велика, — йде автор статті, щоб Совети могли її злікувати так само, як полквідували татар на Кримі, німців на Херсонщині та над Волюгою, чи другі неспокійні народи Советського Союзу.

Автор статті приходить до переконання, що Україна все буде клопотом для червоної Росії, тому вони приневолені йти їй раз на уступства, щоб по якимсь часі знов затиснути шрубру національного та релігійного гноблення.

Свою статтю кінчить автор дуже цікавою приміткою: „Український сепаратизм остане слабкістю для позірної одноцілої структури Росії. Він може статися поважним фактором, коли б Росія задала висунулася поза свої кордони“.

Нью Йорк Таймс, який офіційно репрезентує думки кола близьких до американського департаменту стейту, мав очевидно якусь ціль, що про таку дразливку для Советів справу заговорив так ясно і так прихильно до поневоленого українського народу. Де причина такої зміни становища Нью Йорк Таймсу до найбільшого українського питання? Мотиви своєї статті автор відкрив в останній розділі своєї статті. Він порушив найбільшу українську справу тої мови, що вона може статися важливим фактором, коли б Росія відважилася поширювати свої впливи поза дотепершні межі.

Продомана мовчанка великої преси про Україну викликала самозрозуміле вдоволення серед американських українців. Проте, нашо проломану мовчанку американської преси треба дивитися реалістично, без зайвого колюризування тої події. Стаття в Нью Йорк Таймсі виявилася напередодні відкриття московської конференції, мало що скорше від відомої заяви президента Трумана про нову політику Америки — протиставити політичній експансії Советської Росії — та заяви секретаря стейту Маршала про розуміння поняття демократії. Редаційна стаття Нью Йорк Таймсу була тільки спеціальним окресленням та пристосуванням нової політики Америки до одного факту: до справи поневолення України. Американська преса немов звертає увагу Росії на існування найбільшого українського питання, яке кожної хвилини може бути загалізоване, якщо Совети не будуть умірковані та не будуть глумувати своїх імперіалістичних апетитів.

Тим способом американська велика преса починає робити з українського визвольного руху немов бич на Советів, яким треба страшити та приневолювати до уміркованості і компромісів. Річ природна, що таке ставлення справи визволення України не може до-

воляти українців, що в своїй нерівній боротьбі з большевицькою Росією дожидають від демократичного світа реального допомоги, а не роблення з української справи тільки засобу для застрашування большевників.

Безперечно, що й таке підношення української справи великою американською пресою приносить користь визвольній справі України, однак воно не може нас вдовольнити. Справа України була вже в часі недавньої історії таким засобом в руках держав для залукування Росії та Польщі, однак для визволення України не було з того ніякої користі. Навпаки, Україна надала тільки жертвою це гіршого утиску та ще більшого знищення. Український нарід бажав би, щоб справа його визволення перестала бути козиром в руках великої міжнародної політики для шахування противника, а була влучена в низку тих важливих проблем, що мусять бути розв'язані в інтересі справедливості, постійного світового мира та безпеки.

Тепер, коли Америка переймає провід в світі та кидає ключі всесвітнього значіння про свободу людини та народу, бажаючим українців в Європі та американців українського роду, лояльних громадян тої країни, є, щоб справа визволення України була влучена в програму світової американської політики та була розв'язана по засадам демократичних принципів. Майбутнє України має вирішити само населення України своєю самовільною волею.

Василь Онуфрієнко.

Хай би знову дорога, повита вдалою, Полялася уперед, тодіна й чула Хай, би знову на тіло цього єдиного Опланди, тарачи в тусіт-тусіт.

Хай би все, лиш не це, не страхитний спокій, Від туману чорніший, страшний, як гріх, Коли дивини в очі пітьми безодій, І твій плач — не плач, і твій сміх — не сміх.

Коли десь твій байдуже карбують присуд, А за серце така незначна ціна... А в історії так несприятливі риси, Що їх задуши й рух... Хто їх зна.

Я не знаю, якого шукати гурту, Де ще місце знайти. На який горі? Щоб не смів нас ніхто вже ставити на карту.

У своїй карколомній пекельній грі, Я знехатлив спокій, страшний і ситий, Що на душу спала, як важка іржа. Не барани, не блок, у війні недопитий, Хай би шлях уперед, хай би шлях лежав.

BUY-YOUR
Extra SAVINGS BONDS
NOW

— Ні, — він заперечив відмовним хитанням голови.

— Не знаю тоді, що й думати! — дівча стиснуло плечима, ще й руками розвело зовсім по дитинячці. Зайшла за прилавок. Прибулий купив пачку сигарет, розплатився, закурился. Коли, даючи сребло, доторкнувся рученяти дівчини — вона вся стрепенулася, задрижала. Обоє замовкли. Палені дівчина, зловивши зір молодика на собі, соромився трохи й він. А уста обох мимовільно розтулювалися в усмішках. Дівчина похилилася:

— Добре я приймаю гостей! Ждатимете до вечора! Ви можливо голодні?

— Ні, дякую! Пообідав у ресторани коло залізничної станції...

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія, вибрана ХХІ конвенцією У. Н. Союзу в Пітсбург, Па., ухвалювала як слідую: Дмитро Капігула, президент; Володимир Пірник, заступник президента; д-р А. Т. Кібзей, секретар; Іван Іванчук і Степан Куропас, члени.

Першу конвенційну контролю над майном і діловодством У. Н. Союзу, за перший піврік, а це від 1. січня до 30. червня 1946 року, перевела контрольна комісія в днях від 4. до 10. серпня 1946 року. Звідолення контрольною комісією про цю контролю проголошено в органі „Свобода” в днях 22. і 27. серпня, 1946 року.

За другий піврік, це є від 1. липня до 31. грудня 1946 року, контрольна комісія перевела контролю над майном і діловодством У. Н. Союзу в днях від 9. до 16. березня 1947 року.

Контрольна комісія подає тепер звіт з діяльності гол. секретаря, гол. касієра і гол. президента У. Н. Союзу та завідувача Свободи.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

Від 1. липня 1946 р. до 31. грудня 1946 р.	
В день 1. липня 1946 р. було повнолітніх членів	34,394
Прибуло за 6 місяців	1,341
Разом	35,735
Відійшло за 6 місяців	892
Остає	34,843

Значить, що за останній піврік У. Н. Союз збільшився на 449 повнолітніх членів.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

В день 1. липня 1946 р. було всіх дітей	11,800
За останній пів рік прибуло нових	784
Разом	12,584
За останній пів рік відійшло	758
Остає	12,826

Молодечий департамент збільшився за 6 місяців на 26 членів.

Рух повнолітніх членів за 1946 рік:

В день 1. січня 1946 У. Н. Союз числив повнолітніх членів	34,075
За цілий рік прибуло нових членів	2,510
Разом	36,585
Протягом 1946 року відійшло	1,742
Остає	34,843

За 1946 рік У. Н. Союз збільшився на 768 повнолітніх членів.

Рух членів Молодечого Департаменту за 1946 рік:

В день 1. січня 1946 У. Н. Союз числив дітей	11,643
За цілий рік прибуло нових	1,457
Разом	13,100
Відійшло протягом року	1,276
Остає з кінцем року дітей	11,826

Значить, за цілий рік прибуло 181 нових дітей членів, а У. Н. Союз збільшився в обох департаментах на 949 нових членів, нараховуючи з кінцем року 46,669 членів.

У Н. Союз веде безпечний бізнес в 21 стейтах і 3 провінціях Канади, а його чисельна сила по стейтах представляється як слідую: Коннектикат, 20 відділів і 1,826 членів; Делавер, 2 відділи і 261 членів; Іліной, 28 відділів і 2,838 членів; Індіана, 5 відділів і 166 членів; Кенас, 1 відділ і 62 члени; Меріленд, 6 відділів і 349 членів; Месечусетс, 11 відділів і 992 члени; Мішіген, 14 відділів і 2,058 членів; Мізурі, 5 відділів і 338 членів; Мінесота, 2 відділи й 323 члени; Нью Гемпшир, 1 відділ і 111 членів; Нью Джерсі, 64 відділи й 5,655 членів; Норт Дакота, 1 відділ і 14 членів; Нью Йорк, 73 відділи й 9,586 членів; Огайо, 26 відділів і 3,887 членів; Пенсильванія, 158 відділів і 14,005 членів; Род Айленд, 8 відділів і 718 членів; Орегон, 1 відділ і 11 членів; Вайомінг, 1 відділ і 9 членів; Вест Вірджинія, 4 відділи й 206 членів; Вісконсин, 2 відділи й 147 членів; Онтеріо, Канада, 21 відділ і 2,576 членів; Квібек, Канада, 5 відділів і 404 членів; Манітоба 1 відділ і 127 членів.

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІДОМЛЕННЯ

зі Загального Зібрання ЗУАДКомітету.

Закінчуючи свій реферат на тему ратування Скитальців Діахів Української Культури проф. Микола Чубатий поставив таку резолюцію:

„Загальний Збір Злученого Українського Допомогового Комітету Америки признає потребу ратування діячів української культури на скитальщині як животну справу української нації та постановляє прийти цій справі з матеріальною допомогою. На виконання першої частини того проекту призначається сума 10 тисяч доларів”.

Проте, резолюція була зредатована резолюцією комісіїю в такій формі, як її подано в звітному „Свободи” з дня 15-го березня.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1. ЛІПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1946 РОКУ. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	Зібралих адалок від членів	Процент від бондів	Процент від моргелжі	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чини від реалізації	Сирітські часті	Заворот до нар. фонду, стип. і т. п.	Заворот резерву (Мол. Деп.)	Інші завороти	Інвестиції друкарні і кінгари	Слани моргелжі	Продаж і слани бондів	Слани членських позичок	Продаж реалізації	Переноси на облігання реалізації	Пріхид Друкарні і Кінгари	Слани нотів і процентів	РАЗОМ
Липень	76,416.00	5,989.49	3,056.50	1,234.73	81.90	2,755.34	4,658.58	200.00		318.00	5,458.55		8,396.77	92,672.16	5,701.71	12,000.00		6,552.16	306.00	225,876.88
Серпень	67,865.34	4,737.32	2,325.99	763.73		3,749.95	5,524.10	855.58		875.00	5,524.89		9,030.88	25,687.55	4,090.67		6,339.85			133,996.05
Вересень	67,547.00	32,809.40	5,452.19	789.61			4,379.25	1,000.00		1,004.00	369.00		9,929.57	24,479.52	4,291.12		6,281.36			133,832.50
Листопад	67,301.58	4,724.00	3,366.42	1,021.00	36.08	738.88	4,334.00	406.11		1,677.50	1,446.20		13,995.63	24,479.52	3,768.04		11,928.02			141,054.97
Жовтень	68,359.57	5,439.09	3,538.54	907.69			4,295.00	1,000.00		850.50	51.48		4,493.27	7,010.29	4,329.69		8,699.70			186,265.80
Грудень	71,380.91	27,950.58	5,381.55	1,255.95			4,489.00	2,300.12		1,698.00	2,847.33	1,075.83	14,220.41	2,186.38	4,985.73		6,000.00			133,951.89
Разом	418,779.40	81,650.28	22,121.19	5,952.71	117.98	3,889.17	27,679.93	5,761.81	164.42	6,393.00	15,697.45	1,075.83	60,065.53	152,035.90	27,166.96	12,000.00	6,000.00	48,080.44	306.00	894,918.00

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністративний фонд	Резервовий фонд	Конспікуй-ний фонд	Зпорого-вий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братів	Інвестиції в моргелжі	Інвестиції в бондах	Інвестиції в реалізації	Позички членам	Друкарня і кінгари	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	РАЗОМ
Липень	29,346.59	24,529.59			1,633.40	10,900.00	945.17	261.41	29,000.00	103,375.00		2,007.20	100.00			25.83	181,224.19
Серпень	28,784.03	18,380.06			2,748.03		382.80	336.33				1,490.73				207.21	67,236.87
Вересень	21,090.85	16,067.50		4,117.98	1,655.72		331.76	353.17				1,174.61				16.51	40,820.12
Жовтень	19,306.64	25,870.59			1,753.54	250.00	771.44	353.17	12,000.00	117,681.25		2,027.69	2,500.00			246.17	189,160.49
Листопад	34,234.18	17,283.23			2,230.23		1,622.55	253.17		96,537.50		1,465.00				113.40	154,239.28
Грудень	43,479.58	32,486.82			2,930.43	1,186.13	1,088.71	252.81		50.65		1,570.95				169.48	83,215.54
Разом	176,241.87	134,647.79		4,117.98	12,951.35	12,336.13	5,142.13	1,530.06	41,000.00	317,644.40		9,706.18	2,600.00			778.60	718,696.49

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА 1946 РІК.

П Р И Х О Д И:

	Зібралих адалок від членів	Процент від бондів	Процент від моргелжі	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чини від реалізації	Сирітські часті	Заворот до нар. фонду, стип. і т. п.	Заворот резерву (Мол. Деп.)	Інші завороти	Інвестиції друкарні і кінгари	Слани моргелжі	Продаж і слани бондів	Слани членських позичок	Продаж реалізації	Переноси на облігання реалізації	Пріхид Друкарні і Кінгари	Слани нотів і процентів	РАЗОМ
1-ий 1/2 рік	459,341.44	76,474.27	20,884.19	11,891.62	170.41	582.37	42,398.26	2,198.34	1,187.36	4,429.38	12,235.98		81,438.28	34,967.63	26,048.03	202,000.00		39,950.77	10.50	1,016,786.53
2-ий 1/2 рік	418,779.40	81,650.28	22,121.19	5,952.71	117.98	3,889.17	27,679.93	5,761.81	164.42	6,393.00	15,697.45	1,075.83	60,065.53	152,035.90	27,166.96	12,000.00	6,000.00	48,080.44	306.00	894,918.00
Разом	878,120.84	158,124.55	43,005.38	17,844.33	288.39	4,451.54	70,078.19	7,960.15	1,351.78	10,822.38	27,933.43	1,075.83	141,503.81	187,003.53	53,814.99	214,000.00	6,000.00	88,031.21	316.50	1,911,704.53

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністративний фонд	Резервовий фонд	Конспікуй-ний фонд	Зпорого-вий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братів	Інвестиції в моргелжі	Інвестиції в бондах	Інвестиції в реалізації	Позички членам	Друкарня і кінгари	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	РАЗОМ
1-ий 1/2 рік	285,846.68	115,500.55	72.74	85,203.89	15,500.20	3,968.50	8,622.73	1,576.11	148,500.00	409,445.00		14,383.79				817.51	1,059,435.70
2-ий 1/2 рік	176,241.87	134,647.79		4,117.98	12,951.35	12,336.13	5,142.13	1,530.06	41,000.00	317,644.40		9,706.18	2,600.00			778.60	718,696.49
Разом	462,088.55	250,148.34	72.74	89,321.87	28,451.55	16,304.63	13,764.86	3,106.17	189,500.00	727,089.40		24,089.97	2,600.00			1,596.11	1,778,132.19

Стан чинний:

БІЛАНС

Стан довгий:

Готівка	\$ 532,197.58	Посмертний фонд нових роів	\$7,591,334.37
Моргелжі	939,993.67	Посмертний фонд старого роів	75,952.77
Бонди	6,090,269.36	Адміністративний фонд	212,218.11
Реальності	239,500.00	Резервовий фонд	14,565.73
Позички членам	414,631.16	Зпороговий фонд	121,067.89
Друкарня	6,192.51	Народний фонд	5,495.45
		Конспікуй-ний фонд	8,648.97
		Фонд облігання інвестицій і смертності	93,812.85
		Фонд Згоди Братів	11,671.62
		Сирітський фонд	84,416.52
Разом	\$8,222,784.28	Разом	\$8,222,784.28

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ В СПРАВІ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

Я з увагою прочитала надруковані в останньому числі в Свободі міркування на тему американсько-української молоді. Гадаю, що критика американської української молоді, надрукована в 53-му числі Свободи та підписана „Нестарою” є занадто гостра, а в декому навіть обидна. „Нестара” бере за базу своїх міркувань тільки спостереження в одній громаді, краще — в одному гурті, генералізує їх та робить висновки щодо загальної молоді в Америці. Її головний закид — це відсутність патріотизму, українського патріотизму, та брак виховання. При цьому вона підходить до цієї оцінки виключно з європейської точки зору, виріває американсько-українську молодь з її американського середовища та, вставивши у форму європейських категорій думання, стверджує: ось тут замале, там завелике, тут загрубе, там за-

тонке, коротко — не годиться. Розгляньмо коротко, але від основ, пороблені нам закиди. Отже: відсутність українського патріотизму. Тут „Нестара” забула ще додати європейського українського патріотизму і з цим я погодилася б. Перш усього — український патріотизм, як і ціла українська визвольна боротьба та українські справи взагалі зродились, виростили та розвивались в Україні, на українській землі, під українським небом і на тлі української історії, не тій в книжці, але в житті. В нас часто вживається фраза, що українціє набирається свого українства вже з молоком від своєї матері. Цього українства набралась теж ми і воно в нас збереглося, але воно вже виростало і оформлювалось на американській землі, під американським сонцем і в американських обставинах. Що іншого патріотизм, а що іншого про-яви патріотизму. Не патріотизм, як такий, заставляв і за-

ставляє українську молодь в Україні брати до рук кріс та йти в ліс і боротися та виірати за волю України, але обставини заставляють цей патріотизм проявитись власне в такій формі. Обставини створюють обставини і в тому комплексі виріс та виховався теж тип теперішньої української молоді людини. В Україні обставини заставляли українську молодь постійно боротись проти національного і соціального гноблення, що цілком невідоме нам тут, в Америці. Даліше, ніхто не може заперечити, що в проявах українського патріотизму в Україні кожний має теж безпосередній, чи посередній особистий — що так скажу — інтерес. Він же бореться за своє власне життя, за життя своїх найближчих, разом з якими сам переживає неволю, бореться за свою честь, за престиж, есентуально за майбутню позицію. Він теж весь час до тієї боротьби підготовляється, отже відповідно виховується. Але це все є вже більше, чи менше чуже для нас, у вільній Америці. В Україні український патріотизм і його прояви це

в необхідність, це боротьба за існування кожного зокрема і всіх разом. Це саме це серед української еміграції в Європі. Інше діло у нас, в Америці, яку наші батьки вибрали вже для себе і для нас за нову батьківщину. Наш український патріотизм відірваний тут від боротьби за існування, відірваний від землі, від конкретного. Він є виключно ідеалістичний і альтруїстичний. А раз він не зв'язаний з нашим щоденним життям, буттям, він не може бути для нас теж „пасущим хлібом” і конкретною ціллю в щоденній практиці. Він в наших обставинах тільки що й може проявитись в плеканні української культури і „старо-краєвних” традицій та головню в такій, чи іншій допомозі нашим братам в Європі. Хто знає американські форми життя і американські категорії думання, які є теж нашими, той зрозуміє, що напр. у часті місцевої української молоді в будьякій демонстрації в обороні прав України та взагалі всяка участь в українському громадському житті є в місцевих обставинах рівнозначним тих самих проявів українського патріотизму, що його викazuje в тамошніх обставинах українська молодь в Україні, хоча в цілком іншій і часто справді героїчній формі.

Вертаючи до конкретних закидів „Нестарої”, теж можна вказати її мильний підхід до цієї справи, незнання відносин а у висліді теж кривдять для нас оцінку. Наприклад, щодо мови. Мови вже не набирається з молоком матері, її треба вивчити і нею треба мати потребу користуватись, чи праці, студійх і т. п. А як ця справа мається у випадку американсько-української молоді? Ми її навчались головно від батьків, навчались так, як наші батьки говорили і як довго ми були виключно з ними. Як тільки дитина опинилась в товаристві своїх ровесників, і вже як пішла в школу, то українська мова не тільки відходила на другий план, але в деяких випадках утруднювала забаву і науку. Дитина в цих справах не розуміє, не аналізує. Крім того, Америка — наша батьківщина і її мова є для нас нашою рідною. Цих відносин в жодному разі не можна порівнювати в краєвину українськими. Кажуть, за-

винили провідники, організації, батьки і т. д., що не організували шкіл, не вчили, не виховували 100-відсотково по українськи. Але це теж можуть говорити тільки ті, що не знають наших американських відносин. Українці тут не живуть скупченнями, але порозкидвані по великих просторах і у великих містах. Там де можна було організувати українську школу, вона була, чи то при церкві, чи при Народному Домі, але це далеко не могла заспокоїти всіх потреб, бо ж не кожна дитина могла їхати кілька

миль до тої школи і не всі батьки, зайняті роботою, могли її туди завести. Проте, ці справи не належать до теми, бо я цілком не думаю виправдувати тих браків і недочетів, що їх має американсько-українська молодь, дарма, що є всі причини на те, щоб їх якщо не виправдати, то бодай розуміти. Я тільки рішучо растерігаюся проти обеззартіснювання цієї молоді, проти повного відказування їй патріотизму, громадської праці та загальної вартості. Тільки ігнорантні (Докінчення на стор. 4-тій).

УВАГА! — БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОС. ГРОМАДИ при 22-гій улиці в Байоні

ДВА ВЕЛИКІ ПІКНІКИ

НА ФАРМІ ФЕДІРКА WILKICK'S GROVE, LINDEN, N.J. ДНЯ 1. ЧЕРВНЯ (JUNE) І 10. СЕРПНЯ (AUG.) 1947

Просимо всі дружини Організації і Товариства стриматись від того рода імпрез в повнище згадані дні.

Пікніковий Комітет.

Направа годинників.

ВАШІ ГОДИННИКИ

Направимо прямо через пошту по гуртових цінах. Оплата однієї години. Обслуговуємо з одного місця. Всі годинники науково випробувані і урегульовані після Вестер Електрик Вачмстер. Однорічна Гарантія. 22-літній досвід.

Числення 3.00
Балас Стеф 3.00
Мейнспріг 2.00
Стек і Краус 1.50 до 2.00
Шкло 50 і вище. Вказівки 40
Виправлення інструментів 1.75
Виплати з довіри. Нема Рінка.
Постаратися принести інструменти. Ми є так близько вас, як ваш поштовий офіс. Шість наших годинників в обслуговуванні Парсел Повст. збережіть послугу. Обслуговуємо вимірювач тисоногося днів. Ваш годинник обмежений асерацією до часу звернення його вам. Зворотня оплата за гарантію. Намі.

UNIVERSAL WATCH SERVICE
51 E. Tremont Ave., Bronx 53, N. Y.
at Walton Ave. LU 7-3536
460 Svboda
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

(Докінчення з стор. 2-гої)

можуть не добувати вклади і участі американсько-української молоді в загальне громадське життя. З'її молоді вже вибилися, чимало осіб на передові пости не тільки в нашому американо-українському житті, але й в усіх ділянках загально-американського життя. Теж в ділянці власного організованого життя вона може виказатися всілякими успіхами і досягненнями. Наводити приклади? Перегляньте собі річники „Юкрейніан Вікі", загляньте до Ювілейного Альманаху У. Н. С. і там знайдете всі потрібні висновки. В оцінці американсько-української молоді треба брати американське тло і суму драми та досягнень цієї молоді, а не тільки її випадкові прояви в одній, чи іншій громаді.

„Нестара" обурилась, що в її громаді молоді люди косядували по українськи, розмовляли по-англійськи і не запитали, як їй поводитися, згідно не довідувалися про події та переживання в Україні. Насамперед вже сам факт, що вони косядували по українськи і що вони прийшли з колядою і, гадаю, що це було з колядою на громадські цілі, доказує, що ця молодь не є така цілком байдужа до української справи. А щодо поведінки, то це вже індивідуальна справа людини і вона не рішає про патріотизм, чи його відсутність. „Нестара" могла б потрапити теж між наших молодих людей, що замучили б її запитаннями на ті, чи інші теми, могла б теж почути серед нашої молоді доклади, які дали б їй чимало до надуми.

Фактом є, що американсько-українська молодь не є ідеальною, що вона має серйозні недоліки і має їх під багатьма оглядами. Яка молодь їх не має? Проте, видивляючі ці браки і недоліки не можна не добувати і позитивних прикмет та ставити на цій молоді хрестик, мовляв — не втрачайте, хлопці, сили та спускайтеся на дно.

Тверджу, що „Нестара" помиляється, як це часто в молодості трапляється і це є теж вибачливе.

Дж. Г.

Теж нестара американська українка.

Українські скитальники дякують американських приятелів за харчові покупи „КАРЕ"

Нью Йорк, Н. Й., 27. березня. 1947. В численних листах, що їх дістала головна канцелярія КАРЕ в Нью Йорку, українські скитальці в Німеччині та Австрії висловлюють вдячність своїм американським приятелям за надіслані їм харчові пакунки КАРЕ.

Ті листи були надіслані до КАРЕ Українським Католицьким Допомоговим Комітетом (161 GLENBROOK ROAD, STAMFORD, CONNECTICUT), який замовив чимало пакунків українським скитальцям в Європі. „Повідомляємо вас про одержання харчового пакунку КАРЕ та висловлюємо нашу глибоку вдячність. Нехай Бог нагородить вас за такий цінний вияв вашої уваги до нас, нещасних скитальців. Це є велика поміч коли так бракує продуктів", пише одна українська родина з Відня.

„Серед наших злиднів, це (харчовий пакунок КАРЕ) є

перший світлий промінь серед темряви", читаємо в іншому листі, з Баварії, в Німеччині. „Живемо в холоді й голоді. Ми об'є, я і жінка, старі, а з нами ще двоє дітей. Від 1939 року терпимо від недоживлення, тому просимо вас послати нам часто харчові пакунки".

„Прошу прийняти мою сердечну подяку за пакунок КАРЕ", пише хтось в іншому листі. Ці продукти відновили мої сили. Тепер я почуваюся багато ліпше й дякую нашим українським братам за їх ласкаву поміч".

Через КАРЕ — не-прибутковий урядом затверджену організацію — окремі особи і групи в цій країні можуть звідси допомогти своїм кращим в Європі, посилаючи їм пакунки, в яких є найбільш потрібні речі і харчі.

Новий харчовий пакунок КАРЕ містить в собі 21.6 фун-

тів чистої ваги харчів, якістю в 40,963 калорій. Є там цукор, м'ясо, мука, чokolada, кава, сушені овочі, товщі, порошок з яєць і молока та мило.

Недавно оголошено новий пакунок КАРЕ з вовняною матерією. В тім пакунку є три з половиною ярдів сто процентово вовняної матерії, 56 до 58 іншів широкі. Матерія легка на вагу, з неї можна пошити цілий костюм на високого чоловіка, чи костюм або плащ жіночий. В пакунку є також два ярди бавовняної матерії на підшивку, 500 ардів ниток, одна пачка з голками, наперсток, три великих гудзиків і п'ятнадцять малих.

В третім пакунку КАРЕ є два вовняні військові коши, а крім того матерія до шиття та підшови і підметки для напівки старих черевиків.

Кожний з тих трьох пакунків КАРЕ коштує тільки десять доларів, включно з гарантованим дорученням в Європі з місцевих складів КАРЕ. Замовлення можна посылати до головної канцелярії КАРЕ:

CARE
50 BROAD STREET
NEW YORK 4, N. Y.

Злучений Український Американський Комітет є одним з членів КАРЕ.

КОЖНИЙ СВИДОМНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 22. березня 1947 р. помер член Тов. Запор. Січ, від. 155, У. Н. Союзу в Perth Amboy, N. J.

ІВАН ШВАЛІК, проживши 71. літ. Покійний походив з с. Семосови, пов. Сапож. До Тов. Зап. Січ і У. Н. Союзу приступив 17. грудня 1911 року. Покійний полишив в смутку жінку Тересу, три брати, Йосифа в Старім Краю, Михайла, Івана та одну сестру замужню Зайку в Перт Амбой.

Похорон відбувся дня 25. березня в присутності членів Тов. Січ і Брацтва Церковного, як і Служок багато кращих і знайомих. Похоронні богослуження влаштував св. о. Шуховський. Тільки останні похоронено на Укр. грек. кат. Цвинтарі в Перт Амбой, Н. Дж. Мих. Чумер, секр.

Дня 14. березня, 1947 року, по довгій недугі померла у 40. році життя

АНАСТАЗІЯ ГУЗІЛЬ, членка Тов. Зап. Січ, від. 75, в Дітроїт, Міш.

Покійна походила з Ліпюдинів в Югославії. До У. Н. Союзу вступила 1937 року. Полянула в смутку мужа Франка. Похорон відбувся 17. березня з укр. кат. церкви в Гейтреті, при участі членів 75. відділу, членів Золотого Хреста, приятелів і знайомих. Тіло поховано на цвинтарі (Mt. Elliot) в Дітроїт. В. Н. П. М. Присташ, секр.

Дня 1. квітня, 1947 р., померла в 32. році життя,

ЕВДОКІЯ БАЩУК, членка Тов. Зап. Січ, від. 387, У. Н. Союзу, в Рачестер, Н. Й. Покійна родилась в селі Зборів, пов. Калусь, Західна Україна. Полянула в смутку мужа і трох синів. Покійна була дуже приємною громадянкою, чесною жінкою-матір'ю, яка виховала своїх синів в добродуші народному і релігійному. Похорон відбувся 3. квітня з укр. кат. церкви св. Йосафата. Найближчі сини від члена Тов. Зап. Січ, для мужа і синів. Хай земля буде легкою для покійної. В. Н. П. Р. М. Д. — секр.

ГЕЛЕН ВАЛОВИЧ, 419 E. 10th St. New York City.

Половиський Михайло пошукує свого тітчного брата Дмитра Ковалюка, який має десь перебувати в Дітроїт. Хтоб про него знав, або хтось сам прокує гоголентись до: W. Wagonka, 422 — 4. St.-Troy, N. Y.

Петро Ковалюк син Олексія і Євгенія Ковалюк з с. Паниковича Мала, пов. Бродів, який тепер перебуває на Скотланді, пошукує своїх Стрипків Івана Ковалюка, Миколу Ковалюка і Тітку Михайлу з роду Ковалюк, котрі мали перебувати в Нью Йорку. Про адресу і банків інформації прокує гоголентись на пошукчу адресу: M. Wroblewski, 607 E. 11. St. New York, N. Y.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВИТА

ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продажа різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду асерацій

WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
ПЕТРО БАРТКІВ

REAL ESTATE & INSURANCE BROKER; NOTARY PUBLIC
308 East 14th Street New York 5, N. Y.
Telephone: ALgonquin 4-5254.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ
Маємо на складі Великодні Картки

Ціна 5 центів одна.

Замовлення wraz з грешми висилайте на таку адресу:

Р. О. Box 346 "СВОБОДА" Jersey City, N. J.

Виповніть і витніть пошукчий купон та вишліть на пошукчу адресу.

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Прошу мені прислати Великодних Карток,

на що залучаю суму

Ім'я й прізвище

Адреса

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Тов. Запор. Січ, від. 155 поїде до відділу всіх членів, що сприйняли, що в другу неділю сего місяця прийде наші Великдень, тому збори Тов. Січ відбудуться 18. квітня, то є в п'ятницю, точно в год. 7. вечір, в галі де значають. Проситися членів, прийти на галі збори, пошукче для них буде одна важка справа до пошукчування, рідкож будеться продавати тікети на Юніон-лейс. Довожучих членів просимо віршити свої залогости. Рінок поїдемо до відділу всім інтересуючим, через цілий сей місяць будемо приймаючи так до Тов. Січ, як і до У. Н. Союзу без вступного. — За уряд: Мих. Чумер, секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

ПОШУКУЮТЬ

ДЕ Є АНДРІЙ ФЕДОРІВ?
Пошукую сина брата Андрія Федорів, з села Грани-Кут, пов. Бібрка, має десь перебувати в Німеччині, або де на скитальщині, хто би з бавних скитальців знав що не будь про него, прошу написати до мене за що згорі дякую.

MICHAEL FEDORIW
331 Hinsdale Street
Brooklyn 7, N. Y.

Пошукує: **КАТЕРИНА ХОМІЧ**, замужня Шийгуляні сестри Анни Ароми замужня Максимович з с. Коношків пов. Рудик. Маю лист з краю. Зголоситись до: 76-8

Mrs. Justyna Waleczak, R 1, Richfield Springs, N. Y.

АНТОНА ПОЛЬНЯКА, який був подружений з Катериною з роду Крупа, і має сина Едварда та дочку Гелену, пошукує родича Анну Луць, з околиці Угнова. Гоголентись на адресу: 77-9

ГЕЛЕН ВАЛОВИЧ, 419 E. 10th St. New York City.

Половиський Михайло пошукує свого тітчного брата Дмитра Ковалюка, який має десь перебувати в Дітроїт. Хтоб про него знав, або хтось сам прокує гоголентись до: W. Wagonka, 422 — 4. St.-Troy, N. Y.

Петро Ковалюк син Олексія і Євгенія Ковалюк з с. Паниковича Мала, пов. Бродів, який тепер перебуває на Скотланді, пошукує своїх Стрипків Івана Ковалюка, Миколу Ковалюка і Тітку Михайлу з роду Ковалюк, котрі мали перебувати в Нью Йорку. Про адресу і банків інформації прокує гоголентись на пошукчу адресу: M. Wroblewski, 607 E. 11. St. New York, N. Y.

ЛІТВІН & ЛІТВІН
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE. NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Evans 3-8090

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині каліте:

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J.
Phone BRonx 3-6762

ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребовий по \$150
ціні так низькій як ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals at low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ

120 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPLAIN:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MEtroas 5-6577

ГОЛОВНИЙ УРАД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК: МИКОЛА МУРАШКО.

81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: ГРИГОРІЙ ГЕРМАН.

9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА: МАРИЯ МАЛЕВИЧ.

230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР: ДМИТРО ГАЛИЧИН.

81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР: РОМАН СЛОБОДЯН.

81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПУЛА, 33 S. Hancock St., McAldoo, Pa.

ВОЛОДИМИР ГІРЯК, 1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 9, Ont., Canada

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІЗЕП, 11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.

ІВАН І. ІВАНЧУК, 8930 Manor, Detroit 4, Mich.

СТЕПАН КУРОПАСЬ, 2930 N. Montclair St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ: ПАВЛО ДУДА, Box 777, Woodstock, Ont., Canada

СТЕПАН СЛОБОДЯН, 4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.

ІВАН РОМАНІШИН, 711 Grove St., Irvington, N. J.

ТАРАС ШИШУЛА, 5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІДІК, 6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

ГЕНОВЕФА ЗЕПКО, 1369 Brown St., Akron, O.

МИКОЛА ДАВІСКИБА, 41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

ІВАН КОКОЛЬСКИЙ, 23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467, Woonsocket, R. I.

ДМИТРО ШМАГАЛА, 4037 Riverdale St., Cleveland, Ohio

ОЛЕНА ШТОГІН, 4753 N. Hutchinson St., Phila 14, Pa.

ПЕТРО КУЧМА, 95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власній домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Личтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.

Telephone: BRonx 4-1016.

PROTECT YOUR FUTURE

*** with ***

U. S. SAVINGS BONDS

...

...

...

...

...



РЕКОРДИ КОЛЮМБІ передають: Римського Корсакова „Російську Великодню Овертуру", під диригентурою добре знаючого Евгєна Ормандія (зліва); далше: Аєксандра Діма твір „Три мушкетери" в якому виступає Ероз Флан (справа) як молодий мушкетер-рекурт Д'Артаньян.

КОНЦЕРТ ЕТНІЧНИХ ГРУП В НЬО ЙОРКУ.

Щоб висловити признання для праці різних етнічних груп при американським культурним стопним кітлі почнеється з днем 1. травня в Нью Йорку у Карнегі Гол. сезон найліпших концертів під назвою „Карнегі Поп Концерти". Будуть улажені „спеціальні вечори" присвячені для різних національних груп. Директор і основник цих концертів, Дейніел Риб, хоче ще призначити найменше по одній програмі для вишунування поодиноких композиторів, або по двох композиторів разом упродовж шістьох тижнів тривання згаданих концертів. Усіх концертів буде 44. З них два вже призначено на „Віденську Музику". За ними підуть: „Неаполітанська Ніч", „Латинсько-Американська Ніч", „Італійська Ніч", „Ірландська Ніч", „Мадарська Ніч", „Падестинська Ніч" і „Ніч Російських Класиків", та „Ніч Російських Народних Песень і Танців". У цих концертах бере участь Карнегі Поп Оркестра, складена з 65 людей.

Хочете поширити серед американців знання про американських українців, так пам'ятайте, що д-р **ВАСИЛЬ ГАЛИЧ** написав саме для тої цілі наукову працю, що вийшла книжкою, яку видає Видавництво Шкаговського Університету. Це:

UKRAINIANS IN THE UNITED STATES
By WASYL HALICH, Ph. D.

Сторін XII+174. Ціна \$2.50. 22 Ілюстрації.

В тій книжці є відповіді на такі питання:

Хто є українські імігранти й звідки вони вийшли? Чому українці імігрували до Злучених Держав? Як вони пристосовувалися до прибраної вітчизни? Як вони бралися в Америці до фермерства, бізнесу і різних професій? Як організації створили українці в Америці? Якою є їхня преса? Яке є духовне життя української іміграції? Яка її будучність?

Замовлення wraz з \$2.50 висилайте до:

"СВОБОДА"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

Ч. 1572. — Програма насилля.



Коли малпочоловік боровся, щоб скинути із своїх плечей Бравна, тоді карлик кинувся йому під ноги, щоб його замотати...



...а коли Тарзан упав, тоді Стренг вимірив могутній удар у його щок.



Аж тоді розюшений дикун витягнув свій револьвер.



Однаке Бравн підніс свою руку вгору й закликав: „Зв'яжіть їх об'є. Ми можемо через Анну спонукати Тарзана подати нам потрібну поміч".

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК
— для —
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЯН.